

המפתח להצלחה

הרב מוהליבר שב לביתו והחל לקדם את התכנית שנוקמה. כדי לגייס מתנדבים לעליה ארצה, שלח הרב את ידיו, ויחיאל בריל, לחפש ברחבי רוסיה יהודים עובדי אדמה. לאחר ברורים רבים שמע יחיאל כי בכפר פבלובה שברוסיה הלבנה חיים יהודים עובדי אדמה יראי שמים, וללא הסוס שם פעמיו לכפר. עוד בטרם נכנס לכפר, התרשם משדות התבואה המלבליים המקיפים אותו, וזה היה לו האות כי תושבי הכפר הם עובדי אדמה חרוצים.

בערב שבת התפלל יחיאל בבית הכנסת שבכפר, ובסוף התפלה עלה לבימה והציג את עצמו ואת מטרת בואו: "שבת שלום, יהודים יקרים! באתי הנה בשליחותו של הרב מוהליבר, שעליו בודאי כלכם שמעתם. ובכן, הרב מוהליבר וכמוהו עוד חובבי ציון רבים, מבינים שהגיעה השעה לעזר לרבון העולמים לגאל את עם ישראל.

"אנו זקוקים לעשרה יהודים שיספיקו לעלות לארץ ישראל ולהקים בה מושבה חדשה! אמנם, זוהי משימה לא פשוטה, ואולי אפילו מסכנת, אך ישנו נדבן שהסכים לעזר לחלוצים שיתנדבו לבצע אותה. אני יודע שקשה לעזב את בני המשפחה, את הקהלה היהודית ואת מקומות העבודה שלכם וללכת לארץ שוממה ורחוקה, אך זוהי שליחות חשובה מאין כמותה". רחש עבר בקהל כשיחיאל סיים את דבריו: "אם יש כאן מישהו שמוכן להצטרף למשימה, עליו להגיע במוצאי שבת לביתו של הגבאי".

במוצאי שבת צעד יחיאל בחשש לבית הגבאי. כשהגיע יחיאל למקום הוא שכשף את עיניו בתדהמה: לא יהודי אחד הוא ראה, וגם לא עשרה. כל בני הכפר חפו לו במקום ובפיהם בקשה: "אנחנו רוצים לעלות לארץ ישראל!"

באותו רגע ידע יחיאל בודאות גמורה שהמשימה תצליח: "אם קימים בעמנו אנשים שמוכנים למסור את הנפש, לעזב את כל אשר להם וללכת לארץ ישראל למרות הסכנות והקשיים – זהו המפתח להצלחה! בטוח אני שרבוננו של עולם שמח בבניו, וישלח ברכה והצלחה במעשי ידיהם!" יחיאל התלבט עד אשר עלה במוחו רעיון כיצד לבחור עשרה גברים מתוך הקהל הגדול. הוא עבר בין הנוכחים, לחץ את ידיהם, וזכה מביניהם עשרה יהודים חסונים שידיהם מיבלות. "אלו יהודים שודאי יודעים לעבד קשה ולהתאמץ..." האמין.

עוד באותו ערב נחתם עם עשרת הנבחרים הסכם ובו פרטו התחייבויות הנדיב כלפיהם וגם התחייבויות העולים לכשיגיעו ארצה. בסעיף האחרון להסכם נכתב שאיש לא יוכל להתערב באורח חייהם, המבוסס על שמירת המצוות.

כעבר שבועות מספר, במוצאי שבת קדש בחצות הלילה, נכגשו יחיאל בריל והחלוצים בתחנת הרכבת. יחיאל הבחין שממתנינים לו אחד עשר אנשים ולא עשרה, כפי שסכם. "מה פשר הדבר?" שאל, ואחד מן החברים השיב: "אם אחד מאתנו יחלה, חלילה, לא נוכל להתפלל במנון! אנו מבקשים לצרף אלינו יהודי אחד נוסף". חיוך עלה על פניו של יחיאל והוא נעתר לבקשה.

וכן, תרמילים על שכמם והתרגשות עצומה בלבם, יצאה החבורה למסע מכורף שתחלתו בהליכה רגלית בשלג והמשכו בעגלה רתומה לסוסים, ברכבת ובאניה רעועה עד לארץ ישראל.